

ikke med nogen Berettigelse, ja ikke engang med Ustændighed kunne reises her i Salen i den nævnte Tid. Jeg har den Overbeviisning, at jo hurtigere og jo mere tilfredsstillende det lykkes den Mand, til hvem Regjeringen maatte overdrage at forberede Skolevæsenets Ordning, des flirre vil han have gjort sig Afgang til den Directeurpost, som er bragt i Forslag, thi uagtet jeg paa dette Standpunct og for Diebliffet maa være imod Oprettelsen af et saadant fast Embede, saa kan jeg dog ikke undlade at udtale, at det er min Mening, at man ved Skolevæsenets Organisation, ved den Lov, hvorved denne Organisation skal bringes tilstede, vil komme til at samle Skolevæsenets Bestyrelse hos en saadan Autoritet. Jeg vil dermed ingenlunde have betegnet, at det er min Agt at unddrage Communerne fra en passende Indflydelse paa Skolevæsenets Anliggender, og dersom jeg ikke troede, at en saadan Deeltagelse og Indflydelse kunde forenes med en saadan Ordning, saa kunde jeg ingenlunde give den mit Bisald. Jeg troer nemlig, at Skolevæsenet baade kan og bør ordnes saaledes, at Communerne faae Indflydelse saavel paa Skoleembedernes Besættelse, som ogsaa paa selve Bestyrelsen af deres Skolevæsen, men det var jo dog ogsaa muligt, at man kunde komme til en saadan Ordning eller et saadant Resultat i Skolesagen, at man ikke vilde have en saadan Bestyrelse, en saadan Centralisation, og da forstaaer jeg virkelig ikke, hvad en saadan Skoledirecteur skulde have at bestille. Nu er det vel sagt af den høitærede Minister, at man kan gjøre hele Sagen mislig ved at negte at gaae ind paa Oprettelsen af et saadant Directorat, at man kunde gjøre det umuligt for ham netop at vinde de Kræfter for dette Arbejde, som han ellers maatte forvente at gjøre disponible. Jeg kan ikke tiltræde denne Mening, thi jeg forudsætter som en afgjort Nødvendighed, at den Mand, der skal være den rette Mand til at føre Skolereformen frem i en tilfredsstillende Stikelse, han maa være besælet af varm og levende Interesse for Folkeoplysningens Udvikling; det maa være hans Stolthed at kunne bringe Folkeoplysningen til at florere, og dersom han fæster sit Die mere paa den faste Udnævnelse, end

paa selve Sagens store og herlige Vigtighed, da er han ikke den rette Mand, og da kan vist ikke Thinget ønske, ja ikke engang den ærede Cultusminister selv ønske, at han skulde blive stadfæstet ved kongelig Udnævnelse i en saadan Stilling. Jeg skjønner derfor ikke rettere, end at de, som ønske, at Ministeriet skal have frie Hænder i denne Sag, og at Rigsdagen ogsaa skal beholde frie Hænder med Hensyn til dette Anliggende, tjene Sagen bedst ved at understøtte det Forslag, jeg har tilladt mig at stille.

Nimestad: Det var med megen Glæde, at jeg igaar hørte den ærede Underviisningsminister udtale, at han i alt Væsentligt var enig med den Fremstilling og Opfattelse af vor Skolevæsens fremtidige Ordning, som blev fremsat af den høitærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Det var med en meget stor Glæde, siger jeg; thi efter min Opfattelse var det, som blev fremsat af Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2den Valgkreds, en overmaade sund Tanke i en overordentlig vigtig Sag. Det var Ord, som efter min Opfattelse kom fra et ægte demokratisk Sind og Hjerte. Sagens Vigtighed for vor fremtidige folkelige Udvikling forekommer mig at være af den største Betydning. Ligesom det var den ærede Rigsdagsmand, saaledes er det ogsaa mig ganske klart, at en heldig Løsning af disse Forhold i Frihedens Land baade fra Communsens og Skolens Side vil afgive i Fremtiden et meget stærkt Bolkværk for vor Frihed. Den Sag, som her foreligger, stiller sig saaledes for mig, at jeg naturligtvis med den største Glæde vilde stemme for enhver Foranstaltning, som den høitærede Underviisningsminister ønsker, efterat han har udtalt sig paa en saadan Maade, naar jeg blot kunde indsee, at Sagen i nogen væsentlig Grad vilde blive fremmet derved. Dersom jeg kunde indsee, at Oprettelsen af et fast Directorat for Skolevæsenet vilde være, om ikke nødvendigt, saa dog af en betydelig Indflydelse paa en saadan Ordning som den, jeg tænker paa, da vilde jeg vistnok stemme derfor; men det er mig ingenlunde klart. Mig synes tværtimod, at der er Meget, der taler imod,